

Kabir hayatı

Cemal Bey: “On üçüncü Söz’ün İkinci Makamı İkinci Yolda bahsi geçen, ‘Âhireti tasdik eden, fakat sefâhet ve dalâlette gidenlere bir haps-i ebedî...’ bölümünden anladığım, kabre ikinci yol ile girenler için kabrin ebediyen tek başlarına hapis olacağı şeklindedir. İman sahibi herkesin Cennete gireceğini müjdeleyen hadis-i şerîfle bu hakîkatı nasıl telif edebiliriz?”

Bedüzzaman Hazretleri On Üçüncü Söz’ün ikinci Makam’ında, cazibedâr hevesâttan kurtulmak ve âhirete hazırlanmak isteyen bir kısım gençlere kabir hayatını anlatıyor ve onları kabir azabıyla uyarıyor. Bedüzzaman bir mektubunda da gençleri gençlik hevesâtından sakındırmakta ve ekser kabir azabının gençliğin kötü tasarruflarından kaynaklandığını haber vermektedir.¹

Bu İkinci Makamda kabir hayatı üç temel çerçevede ele alınmaktadır:

- 1- Kabir, ehl-i iman için bir Cennet kapısı hükmündedir.
- 2- Kabir, âhireti tasdik ettiği halde sefâhette ve dalâlette gidenlere bir haps-i ebedî ve yalnız başına bir hapis kapısı hükmündedir.
- 3- Kabir, âhirete inanmayan inkâr ve dalâlet ehli için hem kendisini, hem bütün sevdiklerini idam edecek bir darağacı hükmündedir.²

Burada her üç çerçeve için birer ip ucu bilgi de mevcut: Kabir dışarıdan nasıl gözüküyor ise, yahut nasıl inanılıyor ise, öldükten sonra da aynen gözüktüğü ve inanıldığı gibi tecellî edecektir. Söz gelişi, ehl-i iman kabrin bir Cennet kapısı olduğunu umarken, sefahet ve dalâlette gidenler âhireti tasdik ettikleri halde inandıkları gibi yaşamadıkları için, kabri bir yalnızlık ve tecrit kapısı olarak görmektedirler. İnkâr ehline göre ise zaten kabir bir ebedî yokluk kapısıdır. Bu durumda herkes kabri, aynen gördüğü ve inandığı biçimde bulacaktır.

Yalnız sefâhet ve inkâr ehli için bu dehşetli görüntüler şimdilik sadece birer kabir azabı şeklinde tezahür etmektedir. Kıyamet Saatindeki Cismânî Diriliş, Mahşer,

Mahkeme-i Kübra ve daha sonra devam edecek tecellilerden olan Cennet ve Cehennem, beşer yolculuğunun ayrı dilimleridir ve burada yolculuğun o bölümlerine girilmiş değildir. Yani burada, beşerin uzun yolculuğundan yalnız kabir hayatı konu edilmiş ve kabir azabından sakındırılmak istenmiştir.

Cismanî Diriliş umumîdir. Ehl-i sefâhet de, ehl-i inkâr da cismanî diriliş kapsamından hariç değildir. Fakat eğer Cenâb-ı Allah affetmediği takdirde (yani söylediğiniz gibi, affa esas teşkil edecek şekilde makbul bir imanı olmayan) sefâhet veya inkâr ehlinin, mahşerin o baş döndürücü kalabalığı içinde de yapa yalnız bir ruh buhranı ve bunalımı içinde kalacaklarını buradan çıkarabiliriz. Bu hakikat, kalbinde zerre kadar iman olanların Cehennem'den çıkarılacağı ve Cennet'e girdirileceği şeklindeki müjde ile çelişmez. Bu kabir yalnızlığı, berzah karanlığı ve Cehennem azabı bir kısım (meselâ kalbinde zerre kadar makbul iman taşıyan) insanlar için bir kefaret hükmüne geçebilir. Ve sonunda Cennet'e girmeleri sağlanabilir. Bu takdirde buradaki "ebedî" vasfı ile anılan hapsin, âhireti tasdik ettiği halde diğer iman esasları konusunda tam makbul bir imana sahip olmamış kimseler için söz konusu edildiği söylenebilir.

Kabir ve ötesi hiç şüphesiz günlük güneşlik olmayacaktır. Oralar apayrı âlemlerdir ve düşündürücüdür ki, şu harcayıp geçtiğimiz fani günlerde biz aslında oralar için azık ve aydınlık hazırlamakla meşgulüz. Yaşadığımız şu hayat, ebedî hayatımızı imar etmeye yarasın diye bize sunulan tek hayatî fırsattan başka bir şey değil!

DUÂ

Ey Vâris-i Bâkî! Beni Müslüman olarak yaşat! Ruhumu alırken iman-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime ver! Kabirde azap verme, sıkıntı ve darlık verme! Genişlik ve rahmetini esirgeme! Kabir âleminde valideynimi, bütün âbâ ve ecdâdımı rahmetinden, nurundan ve şefkatinden ziyadesiyle nasiplendir! Rûz-i mahşerde bütün ehl-i imana merhamet eyle! Âmin.

Dipnotlar:

1- Kastamonu Lâhikası, s. 119

2- Sözler, s. 131